

MAGYAR HÍR LAP

T. „Dunaposta”
BUDAPEST
Postafiók 1

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R.-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényezéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Az angol alsóházban hétfőn megkezdik a nagy külügyi vitát

Chamberlain részletes beszámolót mond a négyhatalmi egyezmény ügyében folytatott diplomáciai tárgyalásokról

Londonból jelentik: Az alsóház csütörtöki ülésén a kormányhoz több kérdést intéztek az angol külpolitikával összefüggő fordulatokról és találgatásokról. Egyik képviselő azt kérdezte, vajon szándékában van-e a kormánynak, hogy úgy a dominiómokat, mint a gyarmatokat a Németországba való nyersanyagszállítástól visszatartsa? A kérdésre Chamberlain azt felelte, hogy egyáltalán nincs szó ilyesmiről.

Adams munkáspárti képviselő azt kérdezte: végleg elejtette-e a kormány az általános hadkötelezettség eszméjét? Chamberlain így felelt:

— Semmiesem végleges a világon.

Az ülés további folyamán Chamberlain közölte, hogy április 3-án, hétfőn az időszerű külügyi kérdéseket a kormány az alsóház megvitatása alá bocsátja.

Londonból jelentik: A *Financial Times* azt írja, hogy Franciaország, Anglia, Szovjet-Oroszország és Lengyelország között még folyomak a diplomáciai tanácskozások. A lap hozzátesszi jelentéséhez, hogy Neville Chamberlain miniszterelnök az alsóház hétfői gyűlésén a tanácskozások eredményéről és kilátásairól részletes beszámolót fog mondani.

A Romániával kötendő gazdasági egyezmény nagy békejelentőségéről volt szó a lordok házában.

Londonból jelentik: A lordok házában legutóbbi gyűlésén Lord Semphill kijelentette, hogy legutóbbi romániai útján nagyon jól megismerte Romániát. Éppen ezért méltó módon tudja értékelni az angol kormánynak azt az elhatározását, hogy kiszélesíti kereskedelmi kapcsolatait Romániával.

Azt javaslom — folytatta lord Semphill, — hogy a kormány ezt a szándékát minél hamarabb valósítsa meg és siettesse az angol kereskedelmi misszió romániai útját. Ennek a küldöttségnek széleskörű megbízatást kell adni és romániai útjuknak nemcsak tanulmányútnak kell lenni, hiszen Románia helyzetét már nagyon jól ismeri London. Ellenben megbatalmazást kell adni a küldöttségnek, hogy meg is köthesse Romániával a kereskedelmi egyezményt. Ennek az egyezménynek a megkötése nagyban hozzájárulna a helyzet tisztázásához és Európa békéjéhez.

Pénteken délelőtt megtörtént a román-francia kereskedelmi szerződés aláírása

Termékeket és olajokat vásárol Romániától Franciaország ipari termékek ellenében.

Bucuresti. Saját tud. Pénteken délelőtt a külügyminisztériumban aláírták a román-francia kultúregyezményt. Román részről *Cafencu* külügyminiszter és *Petre Andrei* nemzetnevelésügyi miniszter írta alá, francia részről pedig *Adrien Thierry* bucuresti francia nagykövet. A „*Timpu*l”

párizsi magánjelentése szerint az új román-francia kereskedelmi egyezmény előzetes aláírása már csütörtökön megtörtént.

Az egyezmény 600 millió francia frank (közel két milliárd lei) tárgyértékű, időtartama pedig egy év.

Minisztertanács volt Armand Calinescu elnökletével

Aláírta a király a CFR önkormányzatáról szóló rendeletet

Bucuresti. Saját tud. Csütörtök este hat órai kezdettel minisztertanács volt, *Armand Calinescu* miniszterelnök elnökléte alatt. A közölt értesülés mindössze annyit mond, hogy a minisztertanács

folyóügyek elintézésével foglalkozott.

Öfelsége csütörtökön aláírta a CFR önkormányzatát szabályozó új törvényrendeletet, melyet *Ghelmegeanu* miniszter terjesztett elő.

Mussolini szombaton válaszol Daladiernak

A németek csak majd az olasz válasz után nyilatkozhatnak Berlini politikai körök szerint a francia közhangulatot félrevezették

Rómából jelentik: Mussolini az eddigiek szerint szombaton tér vissza Kalábriából. Mussolini visszatérteig az olasz kormány hivatalosan nem foglal állást Daladier beszédével kapcsolatban. Ugy tudják, hogy Mussolini szombaton nagy beszédet mond és válaszol Daladiernak.

Berlinből jelentik: A Havas távirati iroda jelentése szerint német politikai körök különös tartózkodással fogadták Daladier francia miniszterelnök beszédét. A beszéddel kapcsolatban egyetlen nyilatkozat sem hangzott el.

A francia külügyi félhivatalos lap enyhítően magyarázza Daladier kijelentéseit

Párizsból jelentik: A *Le Temps* teljes egészében boncolja és kommentálja Daladier miniszterelnök beszédét. Azt írja a lap, hogy Daladier beszéde nem jelenti azt, mintha Franciaország elzárkóznék minden eszmecsere elől. Sőt a beszéd megnyitja az utat, hogy a Mussolini és Laval között 1935. évi egyezményt föllevenítsék és azt tovább fejlesszék. Természetes, ha ez a továbbfejlesztés csak a kölcsönösség szellemében történhetik, vagyis Franciaországnak minden új olasz követelés ellenében kellő ellenértéket kell kapnia.

A külügyminisztériumhoz közelálló körökben az a nézet uralkodik, hogy *Daladier* beszéde elsősorban a francia-olasz kérdésre vonatkozik. Azért Olaszországnak az első válasz joga. Egyébként az említett körök szerint Daladier beszédének német vonatkozású részlete nem hivatalos hang, hanem csak a félrevezetett francia közhangulat egyik tünete. A francia közvéleménynek nem volt pontos tájékozódása, hogy a cseh és morva területek német protektorátus alá vételét a helyi zavarok miatt kifáradt közönség kívánta s éppen a felelős cseh vezetők kezdeményezték.

A lap, mely a francia külügyminisztériumhoz is mindenkor közelálló organum, Daladier beszédének azt a részét is magyarázat alá veszi, mely baráti együttműködésre hívta föl a többi államokat. A *Le Temps* szerint ez a felhívás nem valamely ellenséges szövetkezés kezdeményezése a totális kormányrendszerű államok ellen. Egyszerűen csak annak a magatartásnak a logikus következménye, hogy Franciaország nem akar háborút és ezért együttműködésre szólítja azokat az államokat, melyek egyakarattal a béke mellett vannak.

Az erdélyi római katolikus püspök felvilágosító közlései a tanítók véglegesítő vizsgájáról

Előírásokat és ajánlásokat tesz, hogy a magyarnyelvű oktatásban alkalmazott tanítók milyen könyvekből készüljenek

(Gyulafehérvár.) Márton Áron püspök legutóbbi, márciusi körlevele az egyházmegyei hitvallásos iskolák tanítói részére a következő utasításokat adja:

A véglegesítő vizsgákat az 1934. évi 152. sz. Monitorul Oficial-ban közölt törvény 115. cikkének b) pontja írja elő. Ugyanez a törvény 118. cikke rendelkezik a vizsgák megtartásának törvényes módjáról és kötelező voltáról.

A nemzetnevelésügyi minisztérium nevezett törvény 118. cikkének végrehajtását 73.506—1936. sz. rendeletével tanítóimra nézve kötelezően előírja. Ugy a törvénynek, mint a nevezett rendeletnek némely szakaszát az 1938. augusztus 13-án megjelent 186. számú Monitorul Oficial-ban közölt törvény 8. szakasza így módosítja:

8. szakasz. Végleges tanítónak csak olyan ideiglenes helyettes tanító nevezhető ki, aki három évig ténylegesen tanított és azután letette a véglegesítő vizsgát.

Vizsgára a következő feltételeknek megfelelő tanítók és tanítónők becsajthatók:

a) Kiknek iskolában és iskolán kívül kifejtett tevékenysége legalább 6-os jeggyel osztályozható.

b) Kik minden évben résztvettek a minisztérium részéről a nem végleges tanítók számára rendezett tanfolyamon.

Vizsga előtt a tanfelügyelők minősítési táblázatát készítik, melyet az elemi oktatás vezérfelügyelői felülvizsgálják és az ellenőrző jegyzőkönyvek osztályzatai alapján a tanítás terén elért érdemjegyekkel (1—10) kitöltik.

A vizsga a következő feladatokból áll:

a) Írásbeli a román nyelvből, vagy a nevelés-tudományból; b) Szóbeli a román nyelv, történelem, földrajzból és tetszés szerint: vagy a természettudományokból, fizika-kémia, természetrajz vagy számtanból.

c) Gyakorlati tanításból.

A tanítók vizsgára csak háromszor jelentkezhetnek. Sikertelenség esetén tovább nem taníthatnak. A vizsgáról igazolatlanul távolmaradtak hivatalból bukottaknak tekintendők.

Fenti törvény az eddigi törvényeknek és rendeleteknek csak „némely” pontját módosítja. Címe is ezt mondja: Lege pentru modificarea „unor” dispozițiuni...

Az 1934. évi alaptörvény nem módosított szakaszai szerint a vizsga kötelező tárgya még a hittan, magyar nyelv, amelyből írásbelit is kell tenni, valamint egy második, magyar nyelven tartandó gyakorlati tanítás is.

Látható tehát, hogy a vizsga komoly feladatok elé állítja tantervét. Minden jelentkezőnek tisztában kell lennie úgy a tanítóképző törvényben előírt tantárgyak teljes anyagával (lásd a Monitorul Oficial 1938. október 3-iki 229. számát), mint a legújabb elemi iskolai tantervben előírtakkal. (Az új tanterv a Monitorul Oficial 1938. november 11-én megjelent 263. számában.)

A vizsga teljes anyagát a következő tanfolyamokban találjuk:

1. **Hittan:** Római katolikus Kis Katekizmus. Katolikus Hittan — Dr. Scheffler János (Minerva kiadása, Cluj. Engedélyezési száma: 80—1937.) Katolikus Erkölcstan — Dr. Czumbel Lajos (Minerva kiadása, Eng. sz.: 180—1937.) Katolikus Egyháztörténelem — Dr. Scheffler János (Minerva kiadása, Eng. alatti). Katolikus Hitvédelem — Dr. Czumbel Lajos (Minerva kiadása, Eng. sz.: 86—1937.)

2. **Pedagógia:** Az ember bonctana és élettana — Dr. Boga Lajos (Minerva kiad. Eng. sz.: 186—1938.) Pszichológia és Logika — Dr. Bilinszky Lajos (Corvin kiadása, Eng. sz.: 657—1931.) Pedagogie — Dumitru Teodosiu (Editura Socec, București 1937.) Elemente de Sociologie — Gusit Herseni (Editura Adevarul, București 1935.) Curs de Pedagogie Generală — Popescu Grăia (Editura Socec, București 1927.) Didactica — Dumitru Teodosiu (Editura

Cultura Românească, București 1929.) Metodica — Dumitru Teodosiu (Editura Cultura Românească, București 1929.) Neveléstörténet — Zalányi István. (Kiadta az Erdélyi Ref. Egyházkerület, Eng. sz.: 21—1932.) Datoriile învățătorului — Harea (Editura Scrisul Românesc, Craiova 1935.)

3. **Román nyelv:** Carte de Limba română — Bujor-Ilioasa (Editura „Naționala Ciornei”, București — IV, V, VI, VII. és VIII. osztályok számára).

4. **Magyar nyelv:** Módezeres magyar nyelvtan — Dr. Bilinszky Lajos (Minerva kiadása, Eng. sz.: 148—1938.) Magyar olvasókönyv és az írásművek elmélete — Dr. Bilinszky Lajos (Minerva kiadása, Eng. szám: 824—1935.) Magyar irodalmi olvasókönyv — Esztétika és Poétika — Dr. György Lajos (Minerva kiadása, Eng. sz.: 869—1936.) A magyar irodalom története — Dr. György Lajos (Minerva kiadása, Eng. sz.: 321—1938.)

5. **Földrajz:** România, pentru cursul superior — S. Mehedinti și V. Mihăilescu (Editura Socec, București 1937.)

6. **Történelem:** Istoria Românilor — Dr. I. Lupas, Pentru clasele VII—VIII. (Editura Socec, București 1935. Ediția X.) Világtörténelem — Dr. Bilinszky Lajos. Ókor. (Minerva kiadása, Eng. sz.: 683—1936.) Világtörténelem. Középkor és Újkor — Dr. Bilinszky Lajos (Minerva kiadása, Eng. szám: 826—1936.) Világtörténelem. Újkor és Legújabb kor. — Dr. Bilinszky Lajos (Eng. sz.: 826—1936.)

7. **Természetrajz:** Embertan és egészségügy — Dr. Ferenczy Sándor (Minerva kiadása, Eng. sz.: 802—1935.) Geológia — Dr. Balogh Ernő (Minerva kiadása, Eng. sz.: 835—1936.) Állattan — Gely-Husz (Minerva kiadása, Eng. szám: 848—1936.) Az ember bonctana és élettana — Dr. Boga Lajos (Minerva kiadása, Eng. sz.: 186—1938.) Növénytan — Husz

Regény ujdonságok:

Bagyi: A kiválasztottak, kötve	173 let
Tóth: Pénztár 9—2-ig, kötve	202 "
Foster: Amerika álma, füzve	148 "
Kenneth: Északnyugati átjáró I, II, füzve	297 "

Ödön (Minerva kiadás, Eng. sz.: 198—1938). Általános biológia — Husz Ödön (Minerva kiadása, Eng. sz.: 198—1938).

8. **Fizika:** Fizika — Csefő-Deák (Minerva kiadás, Eng. sz.: 83—1937.) Kísérleti fizika — Csefő Sándor (Minerva kiadás, Engedélyezési szám: 224—1938.) Fizica experimentală — A. G. Dima (Editura Socec, București. A könyv 178. oldalától a 244. oldaláig).

9. **Vegytan:** Szervetlen kémia — Deák Ferenc (Minerva kiadás, Eng. sz.: 469—1932.) Szerves kémia — Deák Ferenc (Minerva kiadása, Eng. sz.: 803—1935.) Chimie și Mineralogie — Dr. Istrati-G. G. Longinescu (Editura Naționala Ciornei, București 1934.)

10. **Mennyiségügy:** Számítás — Dóczy Ferenc (III. oszt. (Minerva kiadása.) Az algebra elemi közepiskolák V. oszt. számára — Deák Ferenc (Minerva kiadása, Eng. sz.: 635—1936.) Síkmértan közepiskolák V. o. számára — Deák Ferenc (Minerva kiadás, Eng. sz.: 635—1936.) Térmértan és Földmértan közepisk. IV. o. számára (Minerva kiadás, Eng. sz.: 756—1935.) Trigonometria VI. o. számára — Deák Ferenc (Minerva kiadása, Eng. sz.: 68005—1933.) Logaritmustáblázat — Deák Ferenc (Minerva kiadás, Eng. sz.: 175—1938.) Astronomia VII. o. számára — Deák Ferenc (Minerva kiadás, Eng. sz.: 471—1936.)

A felsoroltakon kívül minden tanítónak minél több könyvet kell elolvasnia azokból az irodalmi termékekből, amelyeket a felsorolt román és magyar nyelvű, történelmi, földrajzi könyvek felemlitnek és azokból esetleg töredékeket kövölnek.

Kívánatos végül a következő pedagógiai folyóiratok olvasása: 1. Erdélyi Iskola. 2. Revista de Psihologie (Editura Institutului de Psihologie al Universității din Cluj). 3. Revista generală a învățământului (Redacția București II. Calea Pleșnei No. 23). 4. Revista de Pedagogie (Editura Institutului de pedagogie Cernăuți, Str. Spiru Haret No. 2).

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

A szatmári és nagyváradai egyházmegyek kebelében működő Actio Catolica és Mária-kongregációk, Megyéspáspasztorunk védnöksége alatt az idei **pünkösdi** ünnepére zárandoklatot rendeznek az Örök városba, hogy az új Szentatya áldásában részesüljenek.

A zárandoklatra szeretettel meghívják Erdély összes katolikusait

Indulás Nagyváradról: május 23-án d.e.

visszaérkezés: június 2-án reggel

A zárandokok Firenzében 1 napot, Rómában 4 napot, Velencében 1 nappal töltenek
Utirány: Budapest, Ljubjana, Velence, Firenze, Róma

Részvételi díj személyenként 4950 lei

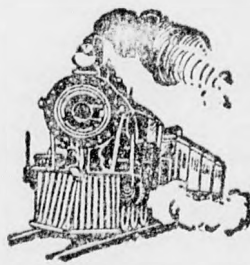
Ezen összegben bentfoglaltatik:

1. A teljes vasúti jegy, külön kocsikban, gyorsvonaton.
2. Az összes vízumdíjak.
3. Teljes ellátás (étkezés) és elszállásolás Firenzében és Rómában, továbbá egyszeri étkezés (ebéd) Velencében.
4. Rómában egy autó-körseta.
5. Csomagok őrzése a velencei állomáson, ki- s bevitelle Rómában.
6. Szakszerű vezetés.

Rómából külön kirándulás Nápolyba és Capriba. Ennek többlet-költsége 1050 lei. — A másodosztályon utazók 1500 lei-ve többlet fizetnek. **Jelentkezési határidő: 1939 május 10**

Az utazáshoz legalább 3 hónapi időtartamra érvényes egyéni utlevél szükséges. Az utlevél beküldésének határideje május hó 10. A részvételi díj egy-remad része jelentkezéskor fizetendő, a többi összeg május 10-ig fizetendő ki. — Bővebb felvilágosítást ad és részletes tájékoztatót a „MAGYAR LAPOK” kiadóhivatala nyújt (Oradea, str. Regele Carol 5.)

A rendezőbizottság

Küszöbön a „Magyar Lapok” ajándéksorsolása

A Magyar Lapok ajándékozási akciójával kapcsolatos sorsolási számok javarésztét bizományosaink és lapkihordóink útján már szétküldte lapunk kiadóhivatala. Időmegkímélés céljából alábbiakban felsoroljuk azoknak az előfizetőinknek a nevét, akiknek a sorsolási számot még nem küldtük el s akik az idő rövidségére való tekintettel már külön értesítést nem is fognak kapni a sorsolási számról. Ezeket az előfizetőket ezután is megnyugtadjuk, hogy előfizetési díjuk szabályszerűen megérkezett, ajándékozási akciónkba őket felvettük és néhány napon belül megejtendő sorsolásunkon a nevük után szereplő számmal fognak szerepelni.

Egészévre fizettek:

Nemecsek József 1000, Zakariás Z. György 1001, Feigel Ede 1002, Kulhavy Ferenc 1003, Poroszlav Andorné 1004, Mühsammer Emma 1005, Funk Ferenc 1006, Római Katolikus Olvasókör 1007, Irgalmas Nővérek 1008, özv. Tölgyes Mátyásné 1009, Cercul Functionarilor dela Uzina Solvay 1011, Tichy Antal 1012, Illyés József 1014, Péterfi Béla 1015, Steib Márton 1016, Mihály Domokos 1017, Farkas János 1018, dr. Gaál Tamás 1019, Wéber István 1022, Abos József 1023, Simonich Miksa 1024, id. Dani József 1025, Kies Károly 1026, Kajgyák Márton 1027, György Lajos 1030, Oláh Dániel 1031, Tóth István 1033, Bárány Tivadár 1034, Balázs Pál 1035, Krisztik János 1036, Ettlinger János 1037, Soó Dénes 1038, Salati Ferenc 1039, Glasz József 1040, Niederhauser Károly 1041, özv. Z. Apor Jánosné 1043, özv. Ludwig Jenőné 1044, Szabó Gyula 1045, Krizseszky Albin 1046, Lager Dionisie 1047, Balouchek Jozefin 1048, Lengyel Mária 1049, Székely Mózes 1056, Veress György 1058, Kurth Mihály 1059, Denta Imre 1061, Schmieder József 1063, Lázár Antal 1064, Triebei József 1065, Szász Simon 1068, Gombos Antal 1069, Bajkó Sándor 1071, id. Márton Sándorné 1072, Ballon József 1073, Ulbrecht Béla 1074, Balázs László 1075, Galganyak László 1076, Dóczy Gábor 1077, Kacsó László 1078, Becze Elek 1081, László Imre 1082, Meskó Andor 1083, özv. Lehrner Ferencné 1085, Miskolczy Mihály 1086, Bloch Béla 1087, Kies Ferenc 1090, Bréme Elek 1091, Miklós Gergely 1093, Csáthó Ferenc 1094, Müller János 1096, Muska József 1099, Glückes Reinhard 1106, Schlett Olivér 1107, Gagyi Pálffy Gyula 1111, Katolikus Népszövetség 1113, Perpék János 1114, Tókos János 1115, Bögözy József 1116, Elsner József 1117, Valovics István 1118, Kovács József 1119, Gróger Konrád 1120, Aczél András 1126, Clitoc János 1128, Somogyi Gusztáv 1129, Tóth István 1130, Kilián József 1131, dr. Sorbán Kornél 1132, báró Braunecker Lamorné 1133, Galganyak László 1134, Pilug János 1136, dr. Adelmann Géza 1137, Békefy Miklós 1138, Steiner József 1139, Bors Balázs 1140, Lehner Menyhért 1141, Imre Ignác 1142, Kajta László 1146, özv. Balla Lőrincné 1147, Szentferencendi Zárda 1149, Kovács Domokos 1151, Zabulik Sándor 1152, Kelemen György 1153, Tallos Jenő 1154, Brém György 1155, dr. Stefan József 1156, Krisztinicz Gyula 1158, ifj. Sándor Géza 1159, György Elek 1160, Wéber András 1161, Kakuca Ferenc 1175, Joó Sándor 1176, Gáspár János 1179, Kocsis Imre 1180, Kémenes Tamás 1182, Blédy Alajos 1185, Mann Mihály 1186, Kráter János 1187, dr. Stéger Sanir 1188, Gyuricza Antal 1191, Tóth Kálmán 1192, Kedves Péter 1195, Ábrahám János 1197, Menyhart Antal 1198, Salamon Lajos 1200, Pulszky Gyula 1203, Baumgartner Endre 1205, Bochkor Ferenc 1206, Orbán Dezső 1207, Fodor Gergely 1208, Lauer János 1209, Laukó Imre 1210, Kintzigné Forster Irma 1211, Párvy Lajos 1212, Dományáncz Péter 1213, Dézsi Lajos 1214, Szabó Balint 1215, özv. Csáklány Jánosné 1216, Muzár Antal 1220, Csató Nagy István 1221, Bappert Lajos 1222, Berky János 1223, Farkas János 1224, Spanlang György 1225, Matiza János 1226, Schill János 1227, Witálszky Ágoston 1228, Walaskievicz Rezső 1229, Willkomm Ádám 1230, Ráth János 1231.

Félévre fizettek:

Kiss János 1500, Szolinger Antal 1501, Eperjessy Béláné 1503, Mandics János 1504, Bauer Mihály 1505, Fülöp János 1506, Diczig Béla 1507, Takó Albert 1508, Müller János 1509, Tóth Ferenc 1510, Ádám Imre 1511, Székely János 1512, Luczky Ferenc 1513, Vuzdugan Ferenc 1514, Baumgartner Alajos 1516, Római Katolikus Plébánia 1517, Schmiedt Ferenc 1518, Czumbil Antal 1519, Szabó Ferenc 1520, Szita Kálmán 1521, Zádor József 1522, Irgalmas Nővérek 1523, dr. Máthé István 1524, Varju Benő 1525, Kerezi Albert 1526, Bodenlosz József 1528, dr. Wagner György 1529, Mayer Vince

1530, Gáspár Albert 1531, Vogel Sándor 1532, Markovits Kálmán 1533, Posta Ferenc 1534, Ujlaki János 1535, Laczkó Béla 1536, Ince András 1537, Tóth Kálmán 1538, dr. Munkácsy Antal 1539, özv. Szaploneczy Pálné 1540, Wachsmann Hugó 1541, dr. Müller Jenőné 1542, Horváth György 1543, Dió Tiberiu 1544, Ilyés Lajos 1546, Cseh Imre 1547, Cseh István 1548, Mogyorós István 1549, dr. Schütz Balázs 1550, Ismonfy József 1551, Kadák Pál 1552, Pető Téglagyár 1553, Páll József 1554, Szabo János 1555, Paizs József 1556, Kubick Ferenc 1557, Paschek Ottokár 1559, dr. Győrbiró Mihály 1560, Szörtey Ilona 1561, Karácsonyi Géza 1562, Kappos Károly 1563, Székely Ferenc 1564, Kirchmayer Antal 1565, Szilágyi Miklós 1566, Leon Márton 1567, Fazakas József 1568, Klózel Oszkár 1569, dr. Strömpel István 1570, Tempfli István 1572, Szőke Mária 1573, Gábril János 1575, Péter Imre 1577, Krolács Vilmos 1578, Kummergruber Sándor 1579, Hodács Ágoston 1581, Réthy Alajos 1582, Kristócsák Ferenc 1584, Bors László 1585, Filip Lászlóné 1586, Tillinger Ferenc 1590, Katolikus Olvasókör 1591, Mellau János 1592, Krasznay József 1593, Tempfli Márton 1594, Tamás Rezső 1603, Balási Endre 1605, Ágoston Józsefné 1606, Pal Domokos 1612, Jakabos Béla 1613, Tózsér József 1614, dr. László Ferenc 1615, Gábril József 1616, dr. Biró Jenő 1617, Neuhoft Sándor 1618, Dery Lajos 1619, Szakács Lajos 1620, Pikali István 1621, Fekete Sándor 1622, Láng Vendel 1623, Garabet Gerő 1624, Rill Károly 1626, Ambrus Szaniszló 1627, Szabó Gyula 1628, Beesenyei Gyula 1629, dr. János Domokos 1631, Hitelezővetkezet 1633, Bötlinger Pál 1636, Hermann Tibor 1637, Irgalmas Nővérek 1638, Horváth Kálmán 1640, Pecn Iu-bert 1641, Hangya Fogvasztási Szövetkezet 1642, Balázs Lajos 1644, Szalai Albert 1646, özv. Nagy Istvánné 1647, Schuszer Tamás 1648, Bozók Mihály 1649, Takács Vince 1650, Oláh Vencel 1651, Ghel Ottmár 1652, Fuchs Imre 1653, Borsos Lajos 1654, Kuroscics Gábor 1655, Ludescher József 1658, Hribik Elemér 1659, Merk József 1661, Mihály Imre 1663, Prohászka Gyula 1664, Völgyi István 1666, Bedő Tibor 1667, Lakatos János 1668, Hann József 1669, Miklós Márton 1670, Endes József 1671, Római Katolikus Egyházközség 1673, Bartha

Domokos 1675, Kósa József 1676, Tódor László 1677, Csillag László 1683, Kapeza József 1684, Völgyi István 1685, Szabó Miklós 1686, Lakó Menyhért 1687, Sabau Alexandru 1693, Hentes Miklós 1695, Szmollen Pál 1696, Gyulay Ödön 1697, Steib Ferenc 1699, Novák Kálmán 1700, Müller János 1701, Diczig Béla 1702, Czibalmos Lajos 1703, Waldmann Ferenc 1704, György Árpád 1705, Schwartz Miklós 1707, Pakos Emánuel 1708, Janisch Dezső 1709, Szotyori Géza 1710, Wagner Miklós 1711, Miklós Elek 1713, Takó Albert 1714, Lindner Vendel 1720, Bermal József 1721, Wetzler Mátyás 1722, Mátyás Miklós 1724, Bán József 1726, Mihalovits Gyula 1727, Erős János 1728, Amschlinger Ferenc 1729, Juhász Tibor 1730, Cieslik Henrik 1731, Römer Miklós 1732, Mosontzky Henrik 1733, Kajta Ferenc 1734, Wachta Ernő 1741, Római Katolikus Népszövetségi Olvasókör 1742, Mihály Lajos 1743, Jedlicska István 1745, özv. Dániel Ödönné 1748, Kovács Lajos 1749, Tózsér József 1750, Szentferencendi Zárda 1751, Kurunczi Péter 1771, Aradi Textilgyár 1772, Hónig Frigyes Fiai 1773, Minorita Házfőnökség 1774, dr. Párecz György 1775, Szociális Missió Társulat 1776, Páll Gyula 1784, özv. Kovács Györgyné 1785, dr. Vajna Ádám 1786, Schmidt László 1787, Ruzs Józsefné 1788, Brassay Imre 1790, Konrad Kálmán 1791, Darvas Dénes 1792, György Gábor 1793, Bálint Vilmos 1794, dr. Gál Gyula 1799, Henter János 1800, dr. Kolonics Dénes 1801, Fazekas Ede 1802, Buzás Imre 1803, Sambach Károly 1804, dr. Simon Gyula 1805, Szörtey Géza 1806, Holló Mátyás 1807, Fekete János 1808, Feigi Antal 1809, Erdélyi Samu 1811, Baka János 1812, Hadraza Nándor 1814, Pattányosky Erzsébet 1816, Római Katolikus Plébánia 1827, Pál Gyula 1838, Kuncz Mihály 1839, Barna József 1845, Csont Ignác 1846, dr. Uhl József 1847, Betegh Sándorné 1848, dr. Rosti Rezső 1849, Wallner Győző 1660.

Fenti k. előfizetőinket külön is kérjük, hogy lapunknak ezt a számát őrizték meg, a nevük után szereplő számot írják fel maguknak, hogy a néhány nap múlva esedékes ajándéksorsolást a maguk szempontjából is ellenőrizhessék.

Azok között az előfizetőink között, akik előfizetési díjukat f. é. március 31-ig pontosan rendezték, mint ígértük, külön ajándéktárgyakat sorsolunk ki. Ezeknek az előfizetőinknek nem küldünk külön számot, nevüket sem közöljük le külön. Ők a sorsolási urnában névszerint fognak szerepelni. Akiknek a nevét kihúzzák, azok lesznek a nyertesek.

Munkások és tisztviselők jogai katonai behívás esetén

A munkás hét napi, a tisztviselő egy hónapi fizetést igényelhet munkaadójától

Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári Szakszervezeti Tanács Pálffy Tibor vasmunkásszervezeti főtitkár elnökle mellett legutóbbi ülésének keretében foglalkozott a katonai gyakorlatra behívott alkalmazottak, munkások és tisztviselők családtagjainak helyzetével. A most folyó katonai gyakorlatokra ugyanis igen sok alkalmazott, munkás és tisztviselő kapott behívót. Ezeknek családtagjaik súlyos helyzetbe kerültek, mert a behívó parancs sok esetben a családfenntartót szólította el

a munkahelyéről. A tanácskozás keretében dr. Deutscher Géza ügyvéd ismertette a munkásszervezőkre szóló törvényt, amely különleges jogokat biztosít a katonai gyakorlatra behívott alkalmazottaknak. Beszámolója során kifejtette, hogy a Szaktanácsnak minden intézkedést meg kell tenni, hogy ezeknek az intézkedéseknek érvényt is szerezzenek. A munkásszervezőkre szóló törvény 60. szakasza alapján ugyanis mindazok a munkások és alkalmazottak, akik több mint hat hete dolgoznak ugyanazon vállalatnál, hadgyakorlatra szóló behívás esetén hét napra szóló fizetést vehetnek igénybe.

A Szaktanács jogügyi osztálya a gyűlés végén felhívást fogalmazott meg, amelyben a fenti körülményre úgy a munkásság, valamint a munkaadók figyelmét felhívja. Felhívásában a Szaktanács felkérte a munkaadókat, hogy a bevonultatott munkások nehéz helyzetére való tekintettel minden késedelem nélkül utalják ki a behívottak hét napra járó fizetését.

A munkások helyzetével egyidejűleg a Szaktanács foglalkozott a behívott tisztviselők helyzetével is és megállapította, hogy a munkásszervezőkre szóló törvény 88. szakasza előírja, hogy azok a magántisztviselők, akik legalább három hónapot töltöttek egy vállalatnál, katonai szolgálatra való behívás esetén egy hónapi fizetésre tarthatnak igényt. A behívott magántisztviselők vagy hozzátartozóik tehát a fenti törvényre való hivatkozással kérhetik a munkaadóktól az egy hónapra járó fizetést.

A törvény intézkedései szerint ezt a kedvezményt minden alkalmazott, munkás vagy tisztviselő egy évben csak egyszer veheti igénybe a törvényben előírt időszakokra. Ez a jog akkor is érvényben áll fenn, ha az alkalmazottat egy évben többször is behívják katonai szolgálatra.

XII-ik PIUS pápa Oszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyeket pápai legátusi minőségében az az eucharisztikus világkongresszuson elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű

mélynyomatú fénykép emelik az

ECHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 1

A díszes kiállítási album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

Jóváhagyás előtt az új munkatörvény

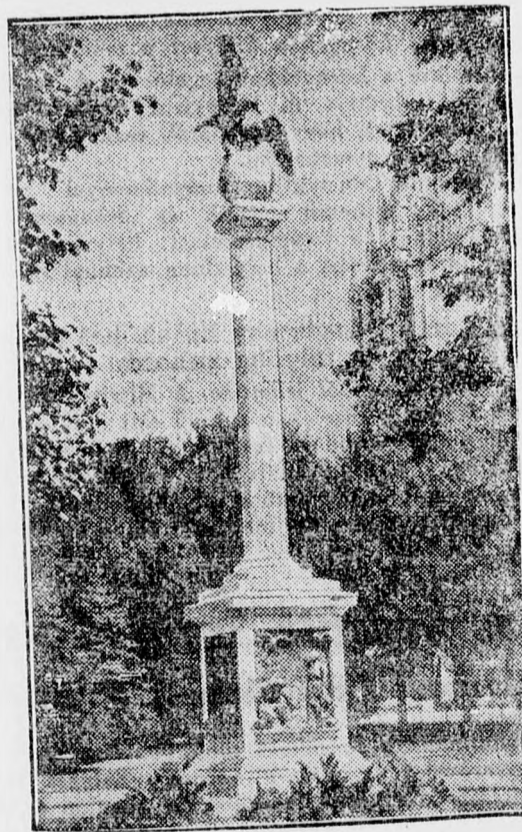
Jogvédelemre csak a szakmai céh tagja számíthat. A munkabírók a törvényszéken fognak működni

Kolozsvár. Saját tud. A munkaügyi minisztériumban az új munkatörvény megszüvegezésén dolgoznak. A törvényelőkészítő munkálátok már igen előrehaladott mederben vannak, úgyhogy néhány héten belül jóváhagyásra kerül az új munkatörvény, mely alapjában változtatja meg az eddig fennállott jogrendet és egész sereg új intézkedéseket tartalmaz a munkás és munkaadó viszonyának szabályozására.

Egyik legfontosabb rendelkezése a most készülő törvénynek, hogy a jövőben a munkabírók jogvédelemre csak akkor számíthatnak, ha valamely szakmai testület, céh kötelekéhez tartozik. Tehát az a munkás, aki valamilyen okból kifolyólag viszályba került munkaadójával, panaszával csak akkor fordulhat a munkabíróhoz, ha igazolja, hogy valamely elismert szakmai szervezetnek tagja.

Nagyon fontos intézkedése a most készülő törvénynek az a pontja, amely a munkabírók hatáskörébe való utalását írja elő. A munkabírók a jövőben a törvényszék hatáskörében fognak működni, de külön tagozatot fognak alkotni. Feladatuk kizárólag az lesz, hogy az alkalmazott és a munkaadó viszonyában felmerült ellentétek, vagy peres eljárások ügyében ítéletet mondjanak. A munkabírók elnöke, mint eddig is, a törvényszék egy bírója lesz.

Alapvető rendelkezése az új törvényjavaslathoz az a szakasza, amely kimondja az egyes munkakamari kategóriák szétválasztását. A rendelkezés szerint a munkások, tisztviselők és kisiparosok külön-külön alkotják meg kamarájukat. Ezzel régi óhajuk fog teljesedésbe menni a kisiparosoknak. Annakidején ugyanis ők szorgalmazták a legjobban a külön kézműipari munkakamara felállítását, mert a munkakamara vezetőségének összeállítása révén nem számíthattak szakmájuknak olyan arányú védelmére, amilyen megillette volna őket. Így a szakkamarának ilyen értelmű elválasztása meg fogja oldani ezt a régi sérelmet is, de határozottabb védelmet fog nyújtani a többi szakmának is.

Érdekes emlékművet állítottak Salt Lake Cityben, a mormonok fővárosában — a sirályoknak. Az elmúlt évben ugyanis hatalmas sáskajárás pusztított a vidéken s a sáskákat repülőgépekkel sem tudták elűzni. A sirályok azonban segítségére siettek a mormonoknak — és pusztították a sáskarajt. Ezért kaptak szép emlékművet a sirályok

Verdier bíboros-érsek segédpüspöke franc nyelvű előadást tartott Temesváron

Franciaország területein a Katolikus Egyház fölfelé ivelő tevékenysége közművelődési, valamint társadalmi és lelki téren egyformán nagyot alkot

Temesvár. Saját tud. *Beaussart* Roger, Verdier párizsi bíboros-érsek segédpüspöke, Bucarestből jövet Temesvárra érkezett. Nagyszabású fogadtatásban részesítették. Itt tartózkodása alatt *Pacha* Ágoston dr. megyéspüspök vendége volt. A kereskedelmi liceum dísztermében francianyelvű előadást tartott, amelyen nagyszabású előkelő közönség jelent meg, élén *Popovici* Virgil ezredes, megyefőnökkel, *Tieran* Emil dr. főpolgármesterrel és *Boullen* Pierre francia konzullal, akivel eljötték az itteni francia kolónia tagjai is. A vendéget elsőnek *Popovici* Virgil ezredes, megyefőnök üdvözölte. A világon nagy erkölcsi és nemzeti feszültség uralkodik — mondotta — s a vendég eljött, lélekben erősíteni hallgatóságát. *Pacha* Ágoston dr. megyéspüspök megismerkedésnek mondotta a vendég látogatását és a püspököt személyesen latinul is üdvözölte.

Beaussart püspök szívvel-érvel megköszönte az üdvözléseket, majd áttért előadására. Francia nyelven beszélt Franciaország katolikus erőiről. Egy szoborról szólt előbb, amelynek két arca van: az egyik felemelő örömet, a másik lesújtó fájdalmat mutat. Ilyen kettősség van Franciaországban — mondotta. — Egymás mellett áll: egyrészt a régi tradíciókon nyugvó keresztény s másrészt a szabadgondolkodó Franciaország. A hagyományokon nyugvó keresztény Franciaország tántoríthatatlanul halad a jövő felé. Megállapítható az is, hogy a háború alatt bensőségében sokat erősödött a keresztény vallási élet, a lövészárokban a pap és a nép közelebb jutottak egymáshoz.

Elmondotta aztán *Beaussart* püspök, hogy Franciaországban az Egyház főleg közművelődési, társadalmi és lelki téren fejt ki hatalmas szakadatlan tevékenységet. Túl vagyunk már azon, — mondotta, — hogy vallás és tu-

domány kereszteznék egymást. Franciaországban az Egyház az iskolaintézmények egész sorát állította fel, mióta az állam a maga iskolarendszeréből a vallásintézmények és az egyházi vezetést kiküszöbölte. Az egyház által létesített iskolák semmi államsegélyben nem részesülnek, a közönség azonban annál több ragaszkodással karolja fel őket. Az előadó utalt a francia katolikus egyetem magas színvonalára, nagy hírnevére s hogy a külföldiek is milyen nagyszámmal látogatják. Utalt a kiváló paptanárokra, akiket világi egyetemek is előszeretettel hívnak meg tanszékeikre, aztán utalt a francia szerzetesek kulturmunkájára Kis-Ázsiában s a keresztény filozófia mind nagyobb ténnyel való foglalkozására. Szociális téren nagyot alkotott az Egyház Franciaországban. Annyi a katolikus szociális intézmény, hogy elsorolásuk kötetlen lenne igénybe. Katolikus munkás- és munkaadó-szervezetek közelebb hozták egymáshoz a két osztályt. Munkások, akik ilyen egyesületek tagjai, buzgó katolikusoknak vallják magukat s gyakorlatilag is hősiesen ragaszkodnak hitükhöz. Még a nagy sztrájk idején is a munkások által megszállott gyárakban a keresztény munkás szervezetek tagjai keresztülvitték, hogy pap jöjjön be hozzájuk, aki őket gyóntassa és áldoztassa.

A háború alatt ötezer templom pusztult el. A lelki tevékenység érdekében az Egyház Franciaországban templomok építésével kívánja a híveket közelebb hozni Istenhez, az építést magának kell vállalnia. Bámulatos volt az az áldozatkészség, amelyet az építkezések alkalmával egyesek, családok, testületek tanúsítottak. A párizsi segédpüspök azzal az óhajjal fejezte be előadását, vajha temesváriaknak és az egyházmegye papjainak személyesen is megmutathatná mindazt a haladást, amelyet az Egyház Párizsban tett.

Az új postai és távirati díjszabás

Magyar nyelvű táviratok után április 1-től pótdíj fizetendő

Bucurestiből jelentik: Röviden már jelentettük, hogy április elsejével új díjszabást vezet be a posta. Az új bélyegdíjszabást most teljes részletességében közölhetjük:

Egyszerű levél: 20 grammig loco 5, más helységekbe küldött levélre 7 leies bélyeg ragasztandó. 21—50 gramm között 7, 9; 51—100 gr 11, 13 lei; 101—250 gr 21, 23; 251—500 gr 37—39, 501—750 gr 53, 55; 751—1000 gr 69, 71 lei.

Egyszerű levelezőlap: loco 4, más helységekbe 4 lei. Katonai levelezőlap loco 1, más helységekbe 2 lei. Levelezőlap fizetett válasszal loco 7, más helységekbe 7 lei.

Képes levelezőlap: Üdvözlő szöveggel vagy szerencsekívánattal loco 4, más helységekbe 4 lei. Bármilyen szöveggel 5 lei.

Névjegyek vagy nyomtatványok: Üdvözlő- vagy részvétszöveggel 1.50, 1.50 Bármilyen szöveggel 3, 3.

Nyomtatványok: 50 grammig loco 1.50, más helységekbe 1.50, 51—100 gr 2.50, 2.50; 101—250 gr 4.50, 4.50; 251—500 gr 7.50, 7.50; 501—750 gr 10.50, 10.50; 751—1000 13.50, 13.50 lei. Ezer grammon felül csomagküldeményként portózzák.

Könyvek: 100 grammig (loco és más helységekbe) 1.50; 101—250 gr 2.50; 251—500 gr 4.50; 501—750 gramm 7.50; 751—1000 gramm 10.50; 1000—2000 gr 16.50 lei. Két kg-on felül postai csomagküldeményként portózzák.

Üzleti levelek: 250 grammig loco 5, más helységekbe 6 lei, 251—500 gr 8, 9; 501—750 gr-ig 11, 12; 751—1000 gr 14—15 lei.

Kis csomagok: 100 grammig loco 10, más helységekbe 15; 101—250 gr. 12, 17; 251—500 gr 14, 19; 501—750 gr 16, 21; 751—1000 gr 18, 23 lei.

Áruminták: 100 grammig 3; 101—250 gr-ig 6; 251—500 grammig 9 lei.

Ajánlási díj loco 5, más helységekbe 8 lei.

„Express” díj loco 10, más helységekbe 15 lei.

Értéküldeményeknél 10 ezer leig minden 1000 lei vagy ennek töredéke után 3 lei; 10 ezer leien felül minden 1000 lei, vagy ennek töredéke után 1 lei.

Utánvételezési díj: 200 leig 1 lei, 500 leig 3 lei, 1000 leig 5 lei, 1000 leien felül 10 lei.

Más díjak: post-restant 5, reklamációk (egyszerű) 2, (beiktatva) 10 lei. Postafiók havi bérleti díja 100 lei.

Táviratok: 12 szóig loco 12, más helységekbe postai zónák szerint 18, 24, 30 lei, 13—50 szóig szavanként loco 0.75, zónák szerint 1.25, 1.75, 2.25 lei, sőt 51 szón felül loco 0.50, más helységekbe 1, 1.50, 1.75 lei.

Különleges táviratok pótdíjai: „fulger” loco 24 lei, más helységekbe zónák szerint 36, 48, 60 lei. „Urgent” 12, 18, 24, 40 lei. Sokszorosított táviratok loco 12, zónák szerint 18, 24, 30 lei. Nem román nyelvű táviratok 5, 10, 15 lei. Finom papírra nyomott táviratok díja 20, míg a vonaton kézbesítették 10 lei. Táviratoknak telefonon való közlése a központtal, vagy innen a lakásra szavanként 6 lei.

Az új postai díjszabás következtében a lapok postai szállítási tarifája jelentősen megruglott.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, fél évre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postafizetéskénti csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északi szél, többnyire derült idő, délnyugaton kisebb esők. A hőmérséklet kellemes marad.

VÁMSZER IMRE IPARMŰVÉSZ KÉSZITI A CSIKSOMLYÓI MÁRIA-SZOBOR KICSINYÍTETT MÁSÁT XII. PIUS PÁPA RÉSZÉRE. Csikszereda, Saját tud. Megírtuk, hogy hásvét után nemzetközi katolikus Nőszövetségi nagygyűlés lesz Budapesten, mely után záródokcsoport megy Rómába és itt tisztelni fog XII. Pius pápa Őszentsége előtt. Ez alkalommal ajándékokkal kedveskednek a világ összes katolikus Nőszövetségei a Szentatyának trónralépése alkalmából. A romániai Katolikus Nőszövetség a csiksomlyói kegytemplom híres Mária-szobrának kicsinyített mását ajánlja fel Őszentségének. A szobor másolatát most készíti Vámszer Imre, az ismert nevű iparművész, Vámszer Géza főgimn. tanár öccse.

MEGSZAKADT A REPULÓJÁRAT BUCURESTI ÉS PÁRIZS KÖZÖTT. Bucuresti. Saját tud. A Párizs—Belgrád—Bucurest közötti forgalom, amelyet az Air-France Társaság tartott fenn, április 1-ével megszakadt, mert Jugoszlávia nem volt hajlandó meghosszabbítani Franciaországgal a légforgalmi egyezményét.

Szeszmérgezés végzett egy gyimesi csángógazdával. Csikszereda. Saját tud. Megdöbbentő módon végzett a mértéktelen szeszfogyasztás egy gyimesközéplői csángógazdával. Főzse Gyula Három-kutpataka nevű telepéről nagymennyiségű ital elfogyasztása után indult hazafelé gyalogosan. Utközben részülést fogta el és összeesett. Csak hajnalban találták rá holtan. A boncolás megállapította, hogy Főzset alkohommérgezésből származó szívbenulása ölte meg.

AZ ÚTLEVELEK KIADÁSA KORLÁTOZÁSOK NÉLKÜL TÖRTÉNIK ÉS NINCS SZÜKSÉG KÜLÖNLEGES LÁTTAMOZÁSRA. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség közleményt adott ki, közölve, hogy az útlevelekre az országból való ki- és beutazásnál nincs szükség semmi különleges láttamozásra. Az útlevelek kiadása is minden korlátozás nélkül történik, a törvény által eddig előírt okmányok alapján.

Temetések. Dr Munteanu Stefanné szüi. Costa Ana 43 éves korában hosszas szenvedés után Nagyváradon elhunyt. Temetése szombaton 2 órakor lesz a Bul. Regele Ferdinand 40. teológia épületből. — Özv. Krájj Miklósné szüi. Torzsa Virág 81 éves korában Nagyváradon elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Lebedei-utca 25. számú gyászaházól. (Erdélyi „Concordia”).

Későbbi időre halasztotta az E. G. E. rendes évi közgyűlésének megtartását. Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Gazdasági Egylet rendes évi közgyűlését április hó 11-re tűzte ki. Az azt előkészítő igazgatóválasztmányi ülést pedig április harmadikára hívta egybe. A magyar gazdasági adalom nagy előkészületeket tett, hogy méltóképpen képviseltesse magát a nagyfontosságú összejövetelein. Időközben a hosszantartó, minden mezej munkát megakasztó, abnormis, téli időjárás folytán bizonyossá vált, hogy éppen a gyűlések idején a mezőgazdaságban nagy munkatorlás fog beállani. Gazdáinkra szükség lesz otthonaikban, hogy minden erejük megfeszítésével pótolhassák az elmulasztottakat. Ez a körülmény is, arra készteti az EGE elnökséget, hogy úgy a közgyűlés, mint az azt megelőző igazgatóválasztmányi ülés időpontját későbbre halassza. A közgyűlés és igazgatóválasztmányi ülés új időpontját idejében fogja az elnökség a gazdasági adalommal közölni.

Adomány. Özv. Horváth Ferencné és Kisse Lajosné részére P.-né Oradea 50—50 leu adott. Rendeltetési helyére juttatjuk.

KÉNYSZERLESEN ÉS ÉNYBEN KÉSZÍTETT EGY REPULÓGÉP. Bucurestből jelentik: Tegnap reggel Tecuci közelében egy Potez típusú repülőgép kényszerleszállás közben teljesen tönkrement. A pilóta súlyosan megsebesült.

* **TAVASSZAL** nemcsak a természet fiatalodik. **AZ EMBER** is ha **DREHER MARCHIUSI SÖRT ISZIK!!!**

NYOLCVANNÉGY ESZTENDŐ SÜLYÁVAL A VÁLLÁN egy keresetképtelen öregember kéri a nagyközönség jóindulatú segítségét. Valamikor, midőn még bírta a munkát, évtizedeken át asztalos ipart űzött. Ma azonban már korandl és betegségénél fogva szinte tehetetlen és a legsötétebb nyomor napjait szenvedti. Címe: Kozma Adám, Nagyvárad, Decsebal-utca 32. szám. Adományokat szeretettel továbbít lapunk kiadóhivatala is.

Arad megyében halálos áldozata van a vörhenynek. Arad. Saját tud. Sulyos csapás érte Brassay Ernő volt Arad városi tisztviselőt, akit városvezető szeretnek és becsülnék. A radnóti gazdasági iskolában tanuló fia, ifj. Brassay Ernő vörhenyben megbetegedett és meghalt. A fiu betegségéről azonnal értesítették az apát, aki azonnal Radnóra utazott, de csak a tragikusorsu fiatalember halála azzához érkezett. A Brassay-család iránt városvezető nagy részvét nyilvánul meg.

A Maros és a Körös előntötték árterületeiket

Az árvíz hidakat mos el. Brádon a piacot is előntötte. Az aradi folyammérnökség megnyugtató nyilatkozata

Arad. Saját tud. Arad megye minden részéből aggasztó hírek érkeznek a folyókák és patakok áradásáról. Aradi munkatársunk érdeklődött az aradi folyammérnöki hivatalnál, ahol a következő felvilágosítással szolgáltak:

— Az aradi folyammérnökség hatáskörébe tartozó területen komoly árvízveszedelem eszidőszert nem fenyeget. Csupán

a Körös és a Maros lépett ki medréből, de csak ott, ahol úgynevezett árterületek vannak,

tehát komoly károkat nem okoztak. A közönség megnyugtatóra szolgálhat, hogy a Maros vízének hirtelen emelkedése szinte lehetetlen, mert a hegyekben nincs olyan hőmérséklet, amely megolvasdása és lefolyása annyira megduzzaszthatná a folyót, hogy emberlaktá területeket, vagy szántókat, legelőket veszélyeztetne. Radnáról érkezett jelentések szerint a Maros vize ismét némileg emelkedett, azonban az alsó folyásnál állandó apadásról értesítettek. A vízmennyiség lefolyása nem fenyeget veszélyt, mert még a gátak, töltések víznyomvonalát sem éri el a víz szintje. Az utóbbi napok esőzése következtében mindössze a Körös felső folyásánál jelentettek olyan arányú vízszint-emelkedést, hogy árvízveszélytől kell tartani. Ezen a szakaszon a folyó el is hagyta a medrét, de néhány óra múlva ismét a gátak és töltések közé szorult vissza, így jelentősebb kárt nem okozott.

A Körösökényből érkezett jelentések szerint *a Fehérkörös kevés kárt idézett elő a vetelekben, azonban a hirtelen áradás két halálos áldozatot is követelt:*

a szennyes áradat elragadta Capitan Mihail brasói illetőségű és Kis Tamás aradi munkásokat. A

Mindenütt helyreállt a vasúti forgalom

Egy-két helyen még dolgoznak az alamosott pályák helyreállításán

Bucuresti. Saját tud. Az árvizek az ország több helyén megszakították a vasúti forgalmat. A torda—abrudi vonalon Ocolis és Lunca-Aires állomások között félméteres víz van a vasúti töltésen, azért itt a vonatjáratok nem közlekedhetnek. A simeria—vajdahunyadi vonalon Simeriától átszállással lehetett közlekedni, de 30-án délutántól kezdve a személyforgalom itt helyreállt. A szben—alvinci vonalon több helyen is elmosta a víz a töltést, de itt is helyreállt már a forgalom.

Arad környékén a vasútvonalak helyenkint hosszú szakaszokon víz alatt állanak. A piatra—olt szbeni vonalon hó- és kőgörcetek tették

lehetetlenné a forgalmat több vonalszakaszon, itt nagy erővel dolgoznak a normális helyzet visszaállításán. Az adjud—targu-ocnai vonalon a vonatok nagy késéssel közlekednek, zavarok vannak az ország más vonalain is.

XII. PIUS PÁPA arcképe szép kiállításban, nagy alakban, kartonra nyomva megjelent. Portóval együtt mindössze 39 lei. Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján is.

KÖZEL SZÁZÖTVEN MILLIÓ KOLOZSVÁR UJ KÖLTSÉGVETÉSE. Kolozsvár. Saját tud. Kolozsvár város vezetősége szerdán terjesztette fel jóváhagyásra a királyi helytartósághoz a város 1939—40. évi költségvetését, amelynek végösszege 146.141.602 leit tesz ki és öt millió lejjel haladja túl a tavalyi előirányzatot. A költségvetés ellen mindössze három fellebbezést adtak be.

Hármas ikrek Szatmáron. Saját tud. Öröndetes esemény foglalkoztatja Szatmár lakosságát. Tessler Zoltán földhözragadt szegény munkás felesége hármas ikreknek adott életet. Az újszülöttek közül kettő leány és egy fiu. Az egyik leány megszületése után meghalt, de a másik kettő, a boldog anyával együtt, jól érzi magát. Tessleréknek az újszülötteken kívül még öt gyermekük van.

két fuldokló ember nem tudott a partra vergődni, belefulladások a megduzzadt folyóba.

Hunyad megyéből is árvizeket jelentenek

Déva. Saját tud. Hunyad megyéből sok helyről árvíz jelentettek. Déván a két hegyi patak hozott le nagyobb törmelék, hordalékot s rakta le a megyeháza és a Regele Carol-utca előtt.

Brádon szerdára virradólag előntötte a nagypiacot

az algyógyi járásban két hidat vitt el s elmosta a Bozes felé vezető megyei utat.

A Zsil szintén magas vízállása miatt fenyegeti a környéket. A hegyi patakok vize eddig Petrillán, Aninoszán és Livazényben okozott kisebb károkat.

A Maros szerdára virradó éjszaka Soly mos környékén kilépett a medréből

s előntötte a környékbeli legelőket. A vasúti töltést Marosbrettey és Branyicska között annyira meggyengítette, hogy a vonatok csak lassan közlekednek ezen a szakaszon.

Bengliu Constantin hunyadmegyei ezredes-prefektus Stănescu mérnök és Stănescu őrnagy társaságában a veszélyeztetett helyekre utazott, hogy intézkedéseit a helyszínen azonnal személyesen tegye meg.

Elsodort az árvíz egy hidat, hét gépkocsit a folyóba zuhant.

Washingtonból jelentik: A Missisipi államban lévő Wigburg közelében a késő esti órákban a hatalmas árvíz elsodort egy hidat. A forgalmas útvonalon a sötétség miatt nem vették észre a hid leszakadását és hét autó a folyóba rohant. A gépkocsik tizenöt utasa a megáradt folyó hullámaiban lelte halálát.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: BÁNATOS UTCA.
DORIAN: HANERA.
CORSÓ: HARRY PIEL.

A román-német gazdasági egyezmény országgrészünkben várható kihatásai

Szóbakerült a láposvölgyi vasút üzembehelyezése. Felépítik a szatmári konzervgyárat. Bányászati téren várható a legnagyobb fellendülés az egész országban

Szatmár Sajat tud. A most megkötött román-német gazdasági egyezmény várható kihatásai elé Szatmár megye gazdasági köréi bizakodással tekintenek. Szatmárt ugyanis, mint már egy ízben megírtuk, az utóbbi időben olyan változások érték, amelyek a gazdasági életet kártekonnyan befolyásolták. Az üzemek, hivatalok elköltözése, Halmin keresztül a vasúti forgalom leállításai, a Szatmár és Sziget közötti vasúti forgalmi szünet, érzékenyen érintették a szatmári piacot. A szatmári városvezetésnek például ezen okok miatt a jövő évi költségvetésbe az értékkülleték címén előirányzott bevételt a múlt évvel szemben 800 ezer leivel csökkentett, ami azt jelenti, hogy Szatmárra a jövő évben 250 millió leivel kevesebb árut hoznak be.

Szatmár megyében azt remélik, hogy a gazdasági egyezmény következtében az élőállatkivitel Szatmár megyéből Németország felé újra megindul. Németország ugyanis élőállatszükségletének jelentős részét Romániából, elsősorban Máramarosból és Szatmár megyéből szerezte be, míg most a tevénytől és a közvetítő kereskedők ezt a piacot, — a vasúti forgalom szünetelése miatt, — elvesz-

tették. Mivel a forgalom megindulására számítani lehet, szó van arról, hogy a tervbe vett városi export-vágóhidat sürgősen megteremtik és felállítják a konzervgyárat is, amelyre a tőkecsoport már régen megalakult.

Az igazi fellendülés azonban bányászati téren várható. Románia leggazdagabb mangántelepei Szatmár megyében, a Lápos völgyében vannak. A világháború alatt ezeket a telepeket német kutatók fedezték fel. Mivel a mangán az acélfinomításnál nélkülözhetetlen, a telepek kiaknázásához azonnal hozzálátottak.

A Lápos völgyében egy 18 kilométer hosszú vasútvonalat építettek, amely azonban a világháború után szünetbe ment. Az elmúlt év folyamán a síneket fel akarták szedni, a vármegye vezetősége azonban ezt nem engedte meg.

Szakértők véleménye szerint Németország bizonyára ezeket a parlagon heverő mangán-telepeket is munka alá veszi és biztosra vehető, hogy a Láposvölgyi vasutat is üzembe helyezik, hiszen azt annakidején német tervek alapján, német irányítás alatt építették meg.

A bánsági és erdélyi bányák jövője a román-német gazdasági egyezmény tükrében

Bucurestiből jelentik: A gazdasági körök élénk foglalkoztatja a most megkötött német-román gazdasági egyezmény, amely az előjelek szerint jelentősen frissíti majd fel az ország vérkeringését. Románia külkereskedelmében eddig is Németország jelentette a legnagyobb tételt és az egyezmény értelmében úgy a kivitel, mint a behozatal lényegesen emelkedni fog.

Erdélyt és Bánságot különösen a fatermelés és faipar fejlesztésére vonatkozó megállapodások érintik, ugyanis a német-román gazdasági egyezmény különös súlyt helyez a faipar fejlesztésére. Országgrészünkben azonban a legnagyobb jelentőséggel bír az ásványi anyagok, ércvek kitermelése, itt ugyanis elsősorban Erdély jön számításba.

Erdélyben és Bánságban nagyon sok ércbánya és ásványtelep felsziki teljesen kiaknázatlanul.

Az alumínium nyersanyaga, a bauxit Bihar megyében várja, hogy egyszer majd napvilágra hozzák. A bihari bauxit-telepek világviszonylatban is jelentéktelenek, mennyiségüket a szakértők tízmillió tonnánál is többre becsülik. Azonkívül a bihari bauxit kiváló minőségű is, alumínium-tartalma átlag 53—61 százalékos.

A bihari bauxitot ma egyáltalán nem használják ki. Exportunk nincs belőle, a belföldön pedig nem tudják feldolgozni, így a bányászás is teljesen szünetel. Legutóbb a világháború alatt a németek dolgoztak ezekben a bányákban.

Németország bauxit-szükséglete évente kerek 15 millió méterhársára rug, melynek egy részét, mintegy felét, Magyarországból és Csehszlovákiából fedezte.

A Harmadik Birodalom rézércszükségletét évente másfélmillió tonnára becsülték, újabban azonban ennél jóval több.

Romániában számottevő rézérctelepek vannak, sajnos, a fémtartalmuk elég csekély. A leggazdagabb telep Csikme gyében van. Bő telepek vannak ezenkívül Déva mellett, Arad, Szatmár és Krassó-Szörény megyékben.

Gyulafehérvártól keletre és a máramarosmegyei Felsővisó mellett. Rézbányáinkban azonban megemléstésre méltó kitermelés nem folyik. Rézszükségletünket külföldről fedezzük.

Mangán-érc, amiről a Harmadik Birodalom az új román-német szerződésben külön megemlékezik, Erdélyben és Bánságban fordul elő nagyobb mennyiségben: Szolnok-Doboka megyében, Magyar-lápos környékén. Arad megye északi és keleti fe-

lén, Déva közelében. Krassó-Szörény megyében három telepen, Torda megye nyugati részében, Felsővisó környékén. Beszterce-Naszód megyében, végül Udvarhely és Csik megyék találkozásánál. Ezeknek a telepeknek a kitermelése azonban úgyszólván teljesen szünetel.

Krómot egész Románia területén csak a Bánságban, Krassó-Szörény megyében a Duna hajlásában levő részen találtak.

A háború alatt a németek termelték ki, azóta a bányászásuk szünetel. Az érc 38—52 százalék krómot tartalmaz, ami elég kedvező arány. Ennek a krómtelepnek a tartalmát kétféle millió tonnára becsülik. A króm egyébként a hadiipar egyik nélkülözhetetlen nyersanyaga.

Kedvezően érinti Erdélyt a mezőgazdasági termékeknek fokozása és az állattenyésztés fejlesztése is. Remény van tehát arra, hogy a két ország közötti egyezmény közelebb visz bennünket az általános gazdasági fellendüléshez.

Szövetségbe tömörülnek a temesi helytartóság területén levő kereskedelmi szervezetek

Temesvár. Sajat tud. Besa Cornél mérnök, a Kereskedők Egyesületének új elnöke megjelent Marta Alexandru dr királyi helytartónál, amikor szóbakerült a Bánáti Kereskedelmi Testületek Szövetségének tervbevetett átalakítása is, amelyről már jelentést adtunk. Ezen testületek szoros együttműködését tervezik. Marta dr királyi helytartó azt a kívánságát fejezte ki, hogy az említett szövetséget minél előbb építsék ki a temesi helytartóság valamennyi kereskedelmi érdektestületének szövetségévé, hogy ezáltal a kereskedelemnek a helytartóság területén egyetlen érdekképviselője legyen — mint ahogyan hasonló helyzet van a kisipari-, a munkás-, valamint kereskedelmi alkalmazotti szervezeteknél, a céhtörvény rendelkezéseivel és az alkotmány elvei szerint. A Bánáti Kereskedelmi Testületek Szövetsége a helytartó kívánságát örömmel fogadta és április második felére már ki is tűzte alapszabály-módosító közgyűlését. Egyidejűleg csatlakozásra szólítja fel most már nemcsak a bánsági hanem a temesi helytartóság területén működő összes kereskedelmi testületeket.

Magastörzsű rózsáink,
szőlőoltványaink
kifogytak.

Bokorrózsák

a legmodernebb fajokban még
elegendő mennyiségben kap-
hatók.

Minden egyéb árjegyzékünk szerint
melyet kívánatra díjtalanul megküldünk.

Ambrosi, Fischer & co.
Ajud, Jud. Alba

Megtartották az Erdélyi Bank közgyűlését

Az Erdélyi Bank R. T. 44. évi közgyűlését f. hó 28-án délután 6 órakor tartotta meg Anton Mocsonyi de Foen volt miniszter elnöklété alatt az intézet bucuresti főtelepének helyiségeiben, az igazgatósági tagokon kívül 39 részvényes jelenlétében.

A közgyűlés megnyitáskor Anton Mocsonyi de Foen elnök meleg szavakban emlékezett meg Maria királynő elhunytáról, kinek egész életét Nagyrománia megeremelésének eszméje töltötte el. Emléke kitorolhatatlanul megmarad a román nép lelkében.

A közgyűlésen megjelent részvényesek nevében dr Ioan Bui a kolozsvári főorvos szólt fel, ki elismerését fejezte ki az elért szép eredmény felett az igazgatóságnak és a bank tisztviselőinek. A közgyűlés mindent, amit az igazgatóság a tárgysorozathoz a közgyűlés elé terjesztett, egyhangulag elfogadott és a szokásos felmentést az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak megadta. A sorsolás útján kivált Anton Mocsonyi de Foen elnököt, Mihail Popovici és Weiss Fülöp al-elnököket, gróf Kendeffy Gábor, Ion. M. Mitilineu és Vásárhelyi János igazgatósági tagokat egyhangú lelkesedéssel újra megválasztották. A végrehajtó bizottság tagjait újból kijelölték Anton Mocsonyi de Foen elnököt, Conrad Ottó igazgatósági tagot és Hargitay Bertalan ügyvezető igazgatósági tagot.

A hozott határozatok értelmében a kimutatott nyereségből a nyílt tartalékok lényeges dotálásával mellett 50% osztalék kerül kifizetésre.

A közgyűlést követő igazgatósági ülésen dr Bleyer Sándor kereskedelmi meghatalmazottat a nagyváradi fióknál cégjegyzővé és helyettesítővé neveztek ki.

Zürichi zárlat, Párizs 11.81 fél, London 20.88 fél, Newyork 446, Brüsszel 75.05, Milánó 23.47 fél, Amsterdam 236.70, Berlin 178.90, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucuresti 337,

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

május elsejére kétszobás utcai lakás. Nagyvárad, Str. Take Ionescu 41. szám.

Utcai

két szoba, előszoba, és mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Nagyvárad, Str. Bratianu 52.

Kiadó

azonnal különbejáratú butorozott szoba fürdőszobával, 1—2 személynek. Nagyvárad, Str. Avecescu No. 37.

Kétszobás,

parkettes lakás fürdőszobával kiadó. Nagyvárad, Delavrancea u. 13. szám.

Kiadó

2 szobás lakás, esetleg kerttel is. Nagyvárad, Str. Dimitru Comsa 3.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Spárgatövek,

elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Arpád szőlőjében. Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u. végén.)

Eladó

200 db 3—4 hetes merinói bárány. Tóth Károly Tamasda, jud. Bihor.

Allást nyel

szavanként 2

Mindenest

keresünk (főzni nem kell). — Értekezhetni: Nagyvárad, Episcopul Pavel-u. 24. szám.

Különféle

szavanként 3 lei

Elveszett

Nagy György névre szóló bicikli permisz. — Megtaláló kértik adja be a kiadóhivatalba.

LEGUJABB

Minisztertanácsi rendelkezés a tanulók, katonák és katonai előképzősök részvételéről az állami ünnepek alkalmából tartandó istentiszteleteken

Kolozsvárról jelentik: Márton Áron gyulafehérvári megyéspüspök legutóbbi körlevelében közli a plébániákkal a hivatalos lap 47—1939. számában közölt 669. számú minisztertanácsi napló szövegét. Az ebben foglalt határozat arra vonatkozik, hogy a hivatalos ünnepek alkalmából az istentiszteleteken a tanulók, katonák és katonai előképzősök melyik templomban tartoznak résztvenni. A minisztertanácsi rendelkezés a következő:

A nemzeti ünnepeken, valamint az uralkodóház ünnepein valamennyi hitfelekezet templomában istentiszteletet kell tartani. Az istentisztelet pontos idejét minden megyében a vármegye főnök határozza meg.

Azokban a helységeken, ahol több hitfelekezetnek van temploma, a hivatalos hatóságok min-

denkibe kötelesek küldöttséget meneszteni. Ha az ünnepélyeken közkatonaság is résztvesz, úgy ezek a görögkeleti templomba mennek istentiszteletre, azonban a közkatonákból is részt vesz egy-egy küldöttség a többi templomokban.

A katonai előképzősök nemzeti ünnepeken is saját felekezeti templomukban vagy imaházukban kötelesek résztvenni az istentiszteleten.

A rendelet 4-ik szakasza értelmében az állami iskolák és a felekezeti iskolák növendékei saját felekezeti templomában vagy imaházában hallgatnak istentiszteletet minden nemzeti ünnepen.

A fenti rendelet végrehajtásával a kultuszminisztert, a belügyminisztert, a nemzetvédelmi minisztert a lég- és tengerészügyi minisztert és a népnevelésügyi minisztert bízták meg.

Nagy külpolitikai nap az angol alsóházban

A minisztertanács három napig tartó ülésének után elhatározta, hogy Anglia kötelezettséget vállal Lengyelország és Románia határvédelmére. Chamberlain bejelentését rádió is közvetíti a parlamentből

Londonból jelentik: Az angol kormány tagjai pénteken délelőtt 10 órakor ismét rendkívüli minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács határozatát az alsóházban már a pénteki ülésen előterjesztik. A korábban csak hétfőre tervezett külügyi nagy nap tehát már pénteken nem lesz az alsóházban. Chamberlain miniszterelnök bejelentése iránt lehetőleg szűkebb az érdeklődés; az angol külpolitika új irányvételét várják. A minisztertanács a Chamberlain által teendő nyilatkozat végleges szövegét három napig tárgyalta. Az angol alsóház történelmi jelentőségű ülését, amelyen a nyilatkozat el fog hangzani, Angliában most először rádió is közvetíti. A nyilatkozat szövege még nem ismeretes, de beavatott politikai körök úgy tudják, hogy Chamberlain miniszterelnök Anglia kötelezettségvállalását fogja bejelenteni Lengyelország és Románia megvédésére.

A Daily Express szerint a kötelezettségvállalás nem terjed ki Danzig szabadvárosra és a danzigi korridorra.

Angol-francia-lengyel megegyezés.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint Anglia, Franciaország és Lengyelország között megegyezés jött létre, hogy a három állam közül bármelyiket is érné ellenséges támadás, a másik két állam minden rendelkezésére álló erejével segítségére siet. A lap szerint Chamberlain ezt jelenti be az alsóházban.

Az eredeti gondolat az volt, hogy csak kölcsönös védelmi nyilatkozatot adnak ki. A gyors elhatározásra az adott okot, hogy csütörtökön éjjel Lengyelországból veszedelmes tünetekről érkeztek jelentések. Az eredeti elgondolásszerű nyilatkozatot Anglia, Franciaország, Lengyelország, Románia és esetleg más keleti államok írták volna alá. A nyilatkozat létrejöttének legnagyobb akadálya eddig az volt, hogy a keleti államok a nyugati nagyhatalmaktól nem kaptak megfelelő biztosítékot a gyakorlati támogatásról s így csak egyoldaluan kötelezték volna magukat. Az új fordulat az, hogy az angol és francia kormányok is szava-

tosságot vállalnak a keleti államok megvédésére. Az ilyen biztosíték alapja azonban az, hogy az illető keleti államok elsősorban maguk vállalnak egymás határa védelmére kölcsönös kötelezettséget.

Párizsból jelentik: Francia politikai körök szerint a biztosíték messzemenő támogatásban részesíti a keleti államokat és határaikért politikai kezességet vállal. Ennek értelmében ha Lengyelországot vagy Romániát támadás érné, Anglia és Franciaország hadseregével szárazföldön, tengeren és levegőben segítségükre siet.

A lengyel miniszterelnök a keletporoszországi határra sietett.

Varsóból jelentik: Skatkovszky lengyel miniszterelnök Lengyelország keletporoszországi határvidékére érkezett.

Skvartinszky tábornok, a lengyel nemzeti Egység Párt vezére kiáltványban azzal a felhívással fordult a lengyel néphez, hogy a most

Németország államközi megállapodást kezdeményez a kisebbségek védelmére

Frick német birodalmi miniszter ismertető fejtegetései

Berlinből jelentik: Frick német birodalmi belügyminiszter csütörtökön ismertette a német birodalom kebelében élő más nemzetiségű népekkel való bánásmód irányelveit. Kijelentette, hogy a német birodalom szükségesnek tartja biztosítani a más nemzetiségűek életjogait és nem akarja elnyomni őket, de ugyanilyen módon kívánja biztosítani a külföldön élő németek jogait. A német birodalom arra törekszik, hogy egy közös megállapodással barátságos és békés úton rendezze a szomszéd államokkal a kisebbségi kérdést.

Német szabad kikötők Romániában.

Berlinből jelentik: A német-román gazdasági szerződés értelmében terfvett ipari és kereske-

kibocsátott belföldi kölcsönt az ország érdekében minél többen jegyezzék. Lengyelországnak ugyanúgy fel kell fegyverkeznie, mint a többi államnak, — mondja a kiáltvány. A kiáltvány hatása alatt a kibocsátott kölcsönből eddig 40 millió zloty értéket jegyeztek.

Képzeltetés híresztelések Lengyelországról.

Varsóból jelentik: Az Express Poranny gúnyos megjegyzésekkel kommentálja azokat a képzeltetés híreszteléseket, amelyeket a lengyel kül- és belpolitikai kérdésekről forgalomba hoztak. A lap azt írja, hogy ezeket a híreszteléseket az orosz rádióállomások kürtötték világgá és a szovjet rádiójelentéseit néhány angol rádióállomás is továbbította.

Horthy Miklós magyar kormányzó felszólalása a magyar alföld vízhálózata kifejlesztéséről

A magyar alföld gazdasági függése a kárpátaljai erdőségektől. „Többet kell dolgozni és kevesebbet politizálni”, — mondotta a magyar államfő.

Budapestről jelentik: Az országos alföldi bizottság csütörtökön tartotta nagy gyűlését. A nagygyűlésen gróf Teleki Pál miniszterelnök tartott előadást az alföld gazdasági és művelődési programja elkészítéséről. Horthy Miklós magyar kormányzó is felszólalt a rámutatott arra, hogy Kárpátalja visszacszerzése mennyire életkérdést jelentett az alföld számára. A kárpátaljai erdőirtások miatt szakadtak az Alföldre a romboló árvizek. A kárpátaljai erdőirtások végül is az ottani hegyvidéket elkarsztosították volna, s akkor az a helyzet állott volna elő, hogy az alföldi folyamrendszer teljes kiszáradásával kellene számolni. A romboló árvizek és a kiszáradás két véglete fenyegette tehát Kárpátalja miatt a magyar alföldet. Ezért vált életkérdéssé, hogy Kárpátalja a magyar föld gazdasági egységébe bekapcsolva, olyan erdőgazdasági szabályozás alá kerüljön, mely az alföldi termelés érdekeinek legjobban megfelel. További érdek az alföldre nézve, hogy vízhálózatát a csatornák és öntöző művek egész rendszerével lássák el, s így a mezőgazdaságot az időjárási viszonyok szárazsági veszedelmétől mentesítsék. Ebben az irányban a népek és a gazdasági középosztálynak is meg van az együttműködési készsége. Azt föl kell használni. A vízi energiákat gyárak és más termelő vállalatok létesítésére is kell használni. Többet kell dolgozni és kevesebbet politizálni.

A kormányzót bevezede után lelkesen ünnepele-

A magyar-szlovák vegyesbizottságban a szlovák küldöttség tárgyalási alapul elfogadta a magyar javaslatot.

Budapestről jelentik: A magyar-szlovák vegyesbizottság pénteken délelőtt folytatta ülését Wörmlé János meghatalmazott miniszternek, a magyar külügyminiszter állandó helyettesének elnöklése alatt. A szlovák delegáció bejelentette, hogy a magyar javaslatot tárgyalási alapul elfogadja.

A két küldöttség szakértői délután 5 órakor értekezletre ültek össze a részletes határvonal megállapítására.

delmi vállalatok kibővítésével kapcsolatban a németek szabad kikötőket kapnak Romániában. A német vállalatok főként raktárhelyiségeket és átrakó berendezéseket építenek a román kikötőkben. Kiepitik a romániai kereskedelmi utakat és a víziutakat. Azzal a ténnyel, hogy Németország belép a Duna-bizottságba, a Hansa is bekapcsolódik a dunai forgalomba és Hamburgból rendszeres hajójárat indul a Dunán. A Hansa ezért Bécsben fióktelepeket létesít.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT